

EFEKTY LECZENIA LAMBLIOZY U DZIECI METODĄ NAPRZEMIENNEGO PRZEDŁUŻONEGO STOSOWANIA METRONIDAZOLU I ZWIĄZKÓW FURANOWYCH

DANUTA DRAKOWA, ANNA ORZEŁ-FICHTŁOWA i ALICJA
KNIAT-WURMOWA

Szpital im. J. Korczaka Specjalistycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej
nad Matką i Dzieckiem, Wrocław
Zakład Propedeutyki Pediatrii Instytutu Pediatrii AM, Wrocław

Lamblioza, jedna z najczęstszych chorób pasożytniczych przewodu pokarmowego, zwłaszcza u dzieci, przedstawia wciąż otwarty problem terapeutyczny, mimo szerokiego wachlarza leków i metod leczenia. W piśmiennictwie dominuje pogląd, że tylko wielokrotne powtarzanie, często przez tygodnie i miesiące, kuracji lekami pełzakobójczymi może doprowadzić do wyleczenia (1-6). Niniejszym podajemy wyniki naprzemiennego stosowania metronidazolu i związków furanowych w kuracji 20-dniowej, sposób ten nazywamy w skrócie metodą skojarzoną.

Materiał kliniczny

Leczeniem objęto w sumie 60 dzieci w wieku 1-14 lat (tab. 1). Połowę dzieci (30) leczylismy w warunkach szpitalnych, pozostałe 30 — ambulatoryjnie w Wojewódzkiej Poradni Parazytologicznej. Znaczna większość (80%) leczonych dzieci uczęszczała do żłobka, przedszkola lub szkoły.

W tabeli 2 podajemy zestawienie zaobserwowanych u naszych chorych objawów klinicznych, uszeregowanych według częstości (odsetka) występowania. Niedobór ciężaru (odnotowywany przez nas minimum od poziomu 1 kg w stosunku do wagi należnej) na 27 dzieci wynosił u 7 — 3 kg, a u 5 — powyżej 4 kg. U jednego 13-letniego chłopca, z objawami zespołu złego wchłaniania w przebiegu lambliozy, niedobór wynosił aż 14 kg. Na uwagę zasługuje fakt, że 13 dzieci (22%) nie zgłaszało żadnych dolegliwości, a do leczenia trafiło w następstwie przypadkowego wykrycia cyst lamblii w kale. U wszystkich dzieci rozpoznaliśmy lambliozę na

TABELA 1
Ilość dzieci z lambliozą według płci i wieku

TABLE 1
Number of children with lambliosis according to sex and age

Płeć Sex	Liczba dzieci Number of children	Wiek (lata) Age (years)		
		1-3	4-6	> 7
♀	16	21	18	21
♂	44			
środowisko — environ- ment				
żłobek nursery		11	—	—
przedszkole kindergarten		—	16	—
szkoła school				21
dom living conditions		10	2	

podstawie znalezienia w kale cyst lamblii przy zastosowaniu metody dekantacji i metody Rivas. U 8 dzieci wykryto ponadto w kale jaja glisty, owsika i włosogłówek. Z badań pracownianych u wszystkich chorych wykonywano: ogólne badanie moczu, morfologiczne badanie krwi, próby czynnościowe wątroby, poziom bilirubiny i cholesterolu w surowicy krwi, aktywność aminotransferaz oraz elektroforetyczny rozdział białek surowicy. U 20% chorych w obrazie białokrwinkowym stwierdziliśmy eozynofilię. Ponadto u połowy dzieci wykryto wyraźne obniżenie frakcji gamma-globulin.

Wyniki pozostałych z wymienionych badań nie wykazywały odchy-
leń od normy.

Metoda leczenia

Ogólny zarys metody przedstawia tabela 3. Leki uzupełniające: Magnesium sulfuricum — w czasie kuracji metronidazolem w 2 i 5 dniu, ponadto przez cały okres kuracji, trwającej łącznie 20 dni, stosowano środki zakwaszające (citropepsinum, lacid) oraz dietę ubogowęglowodanową.

Opisaną kurację dzieci znosiły dobrze. Nie obserwowano objawów nietolerancji leków. W miarę trwania leczenia wyraźnie poprawiało się łaknienie, dość szybko ustępowały bóle brzucha, wymioty i wolne stolce.

TABELA 2

Częstość występowania objawów klinicznych u dzieci z lambliozą

TABLE 2

Frequency of occurrence of clinical symptoms in the children with lambliosis

Objawy kliniczne Clinical symptoms	Liczba przypadków Number of cases	%
Niedobór wagi Deficit in weight	27	45
Bóle brzucha Abdominal pains	26	43
Brak łaknienia Lack of appetite	26	43
Powiększenie wątroby Liver enlargement	21	35
Wymioty Vomiting	10	17
Wolne stolce Clear stools	3	5
Stany podgorączkowe Fever	2	3
Wysypka uczuleniowa Allergic rash	2	3
Zaburzenia snu, zmęczenie Disturbed sleep, tiredness	2	3
Bez objawów No symptoms	13	22

TABELA 3

Metoda skojarzonego leczenia lambliozy

TABLE 3

Method of combined lambliosis therapy

Kolejność stosowania leków Sequence of drugs used	Dni — Days	Dawka — Dose
Metronidazol	5	Zależnie od wieku Dependent on age
Związki furanowe: Furan compounds: nitrofurantoina, furagin furasolidon	10	7-10 mg/kg/24h
Metronidazol	5	Zależnie od wieku Dependent on age

Wyniki leczenia

Efekty lecznicze oceniano: 1. na podstawie wyników badania kału na obecność pasożytów, 2. u części spośród hospitalizowanych — na podstawie wyników badań treści dwunastniczej na obecność cyst lamblii, 3. na podstawie wyników innych badań pracownianych.

U wszystkich dzieci po zakończeniu leczenia wykonano kolejno kilkakrotne badanie kału w poszukiwaniu cyst lamblii (minimum — 3, maksimum — 11-krotne). Kryterium wyleczenia stanowiły negatywne wyniki wszystkich powtarzanych badań.

Ogólne efekty leczenia lambliozy przedstawia tabela 4.

TABELA 4

Efekty leczenia lambliozy metodą skojarzoną

TABLE 4

Effects of lambliosis therapy by combined method

Miejsce leczenia Place of therapy	Liczba chorych Number of patients	Ujemne badania kontrolne Negative control examinations		Przyrost wagi. Increase in weight		Objawy chorobowe ustąpiły The illness symptoms were in retreated
		kał feces	sonda dwunastnicza duodenum content	< 1 kg	> 1 kg	
szpital hospital	30	30	18 u 12 dzieci nie badano 12 children were not examined	8	2	30
przychodnia parazytologiczna clinic for parasitological outpatients	30	29	∅	5	6	29
razem total	60	59	18	13	8	59

Omówienie wyników

W efekcie zastosowania metody skojarzonej pełne wyleczenie uzyskano w 59 przypadkach, tj. w 98,3%, częściowe wyleczenie — w 1 przypadku tj. 1,7%; u tego dziecka w badaniach stolca nadal wykrywano

niezbyt liczne cysty lamblii. Było to dziecko leczone ambulatoryjnie, uczęszczające do szkoły; należy się więc liczyć z możliwością powtórnego zarażenia lambliami. U wszystkich 59 dzieci, uznanych przez nas za wyleczone, uprzednio stwierdzone objawy chorobowe całkowicie ustąpiły, a w kontrolnych badaniach pracownianych nie stwierdziliśmy odchyleń od stanu prawidłowego.

Na uwagę zasługuje to, że u 21 chorych (35%) udało się uzyskać przyrost wagi ciała 0,5-2,5 kg przeciętnie w ciągu 2,5 miesiąca. U 13-letniego chłopca z niedoborem wagi 14 kg uzyskano w ciągu pół roku przyrost wagi aż 5 kg.

Wnioski

1. Jednorazowa kuracja metodą naprzemiennego stosowania metronidazolu i związków furanowych w leczeniu lambliozy u 60 dzieci dała pełny efekt leczniczy w 59 przypadkach (98,3%), bez jakichkolwiek objawów ubocznych zarówno w czasie, jak i po kuracji.

2. Stosunkowo częste występowanie bezobjawowych postaci lambliozy u dzieci sugeruje konieczność wprowadzenia obowiązkowych okresowych badań kału na pasożyty.

Otrzymano: 31 VII 1978

Adres autorek:

51-137 Wrocław, Kasprowicz 64/63

LITERATURA

1. Batko, B.: Lamblioza obraz kliniczny i leczenie. — PZWL, Warszawa 1968.
2. Batko, B.: Problemy terapeutyczne w lambliozie. — *Wiad. lek.*, 22, 1830-1833, 1975.
3. Gassmann, R.: Lambliasis. Eine vergleichende klinische Studie an Hand von 183 Fallen. — *Praxis*, 52, 276-279, 1963.
4. Kuźmicki, R., Gajda, E.: Wyniki leczenia lambliozy nitrofurantoiną. — *Biul. Inf.*, 17, 172, 1967.
5. Kadłubowski, R.: Zarys parazytologii klinicznej. — PZWL, Warszawa 1975.
6. Morecki, R., Parker, J.: Ultrastructural studies of the human *Giardia lamblia* and subjacent jejuna mucosa in a subject with steatorrhea. — *Gastroenterology*, 52, 151-164, 1967.

EFFECTS OF TREATING LAMBLIOSIS IN CHILDREN WITH THE METHOD
OF ALTERNATING PROLONGED APPLICATION OF METRONIDAZOLE AND
FURAN COMPOUNDS

by

D. DRAKOWA, A. ORZEL-FICHTLOWA and A. KNIAT-WURMOWA

The authoresses present the effects of treating lambliosis with metronidazole and furan compounds, the treatment having been prolonged by twenty days. From among 60 children aged 1 to 14, full therapeutic effect was obtained in 98.3%.